

NVIC Jaaroverzicht 2020

Acute vergiftigingen bij mens en dier

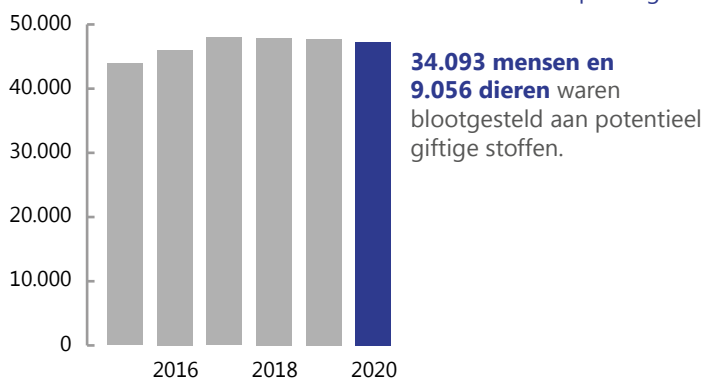
Het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) is het kenniscentrum voor klinische toxicologie in Nederland. Het NVIC informeert artsen en andere professionele hulpverleners over de gezondheidseffecten en de behandeling van acute vergiftigingen.

Telefonische informatieverzoeken

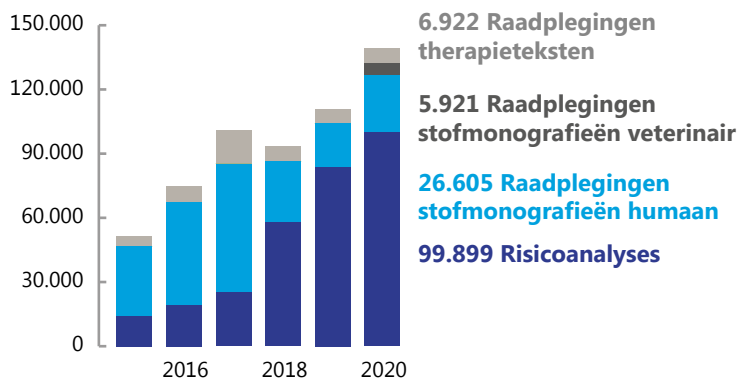
47.235 in 2020

Gemiddeld 129 per dag

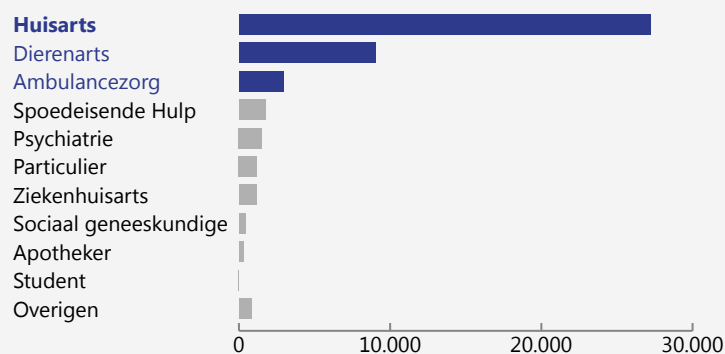

Raadpleging van www.vergiftigingen.info

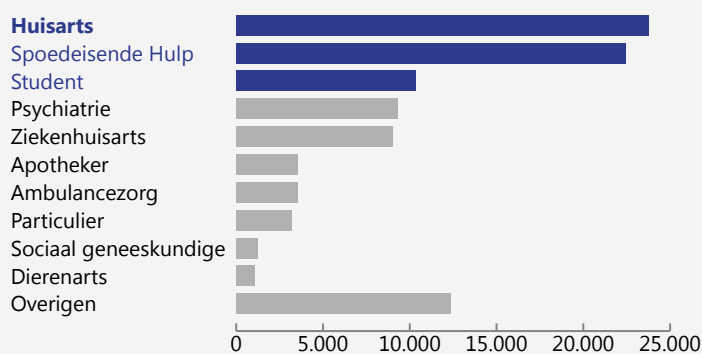
139.347 in 2020

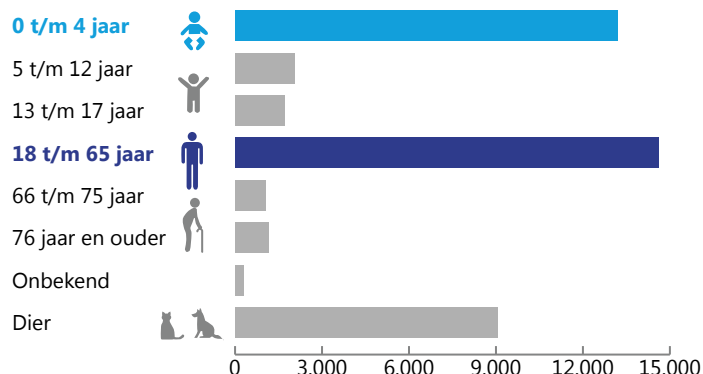
Wie bellen er?

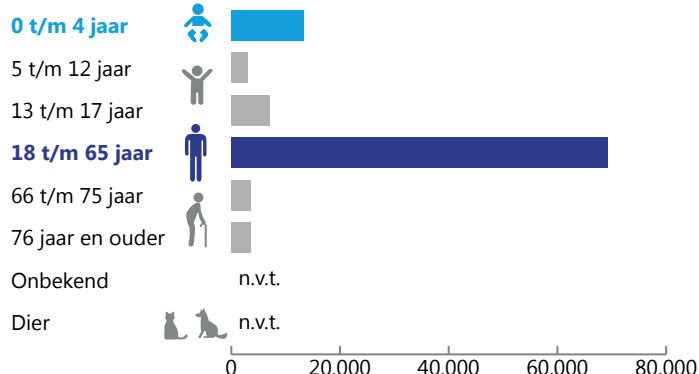
Wie gebruiken de website voor risicoanalyse?

Over wie wordt er gebeld?

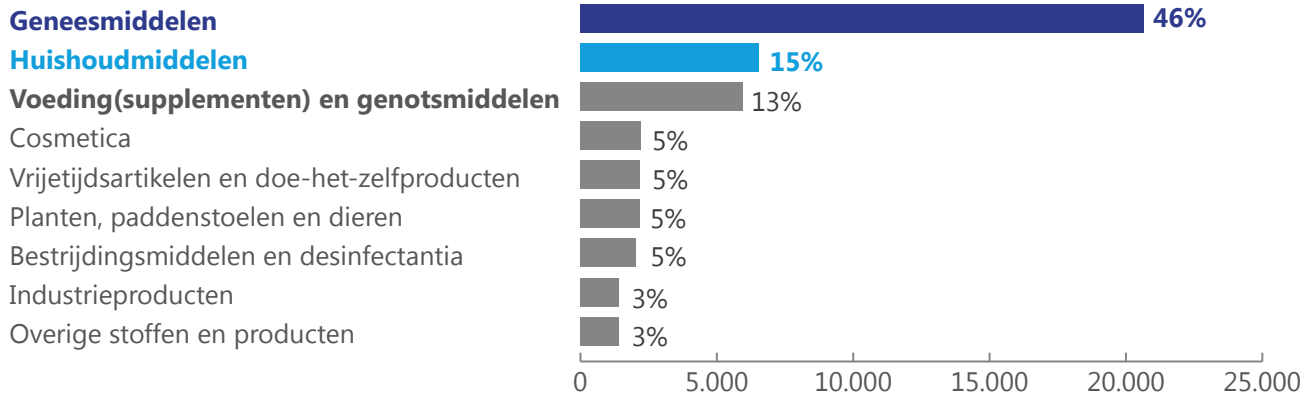
Wie zijn de patiënten bij de risicoanalyses?

Telefonische informatieverzoeken over mensen per productcategorie

Bijna de helft van alle telefonische informatieverzoeken gaat over geneesmiddelen: gemiddeld 56 per dag. Zo werd er gemiddeld per dag zes keer gebeld over paracetamol, drie keer over lorazepam en drie keer over quetiapine.

Acute vergiftigingen tijdens de COVID-19 pandemie

Het jaar 2020 stond in het teken van de COVID-19 pandemie. Tijdens de pandemie werd het NVIC vaker geraadpleegd over handdesinfectiemiddelen, waterstofperoxide, sommige doe-het-zelf producten en multivitaminen- en mineralenpreparaten. Het aantal telefonisch gemelde blootstellingen aan geneesmiddelen nam daarentegen af.

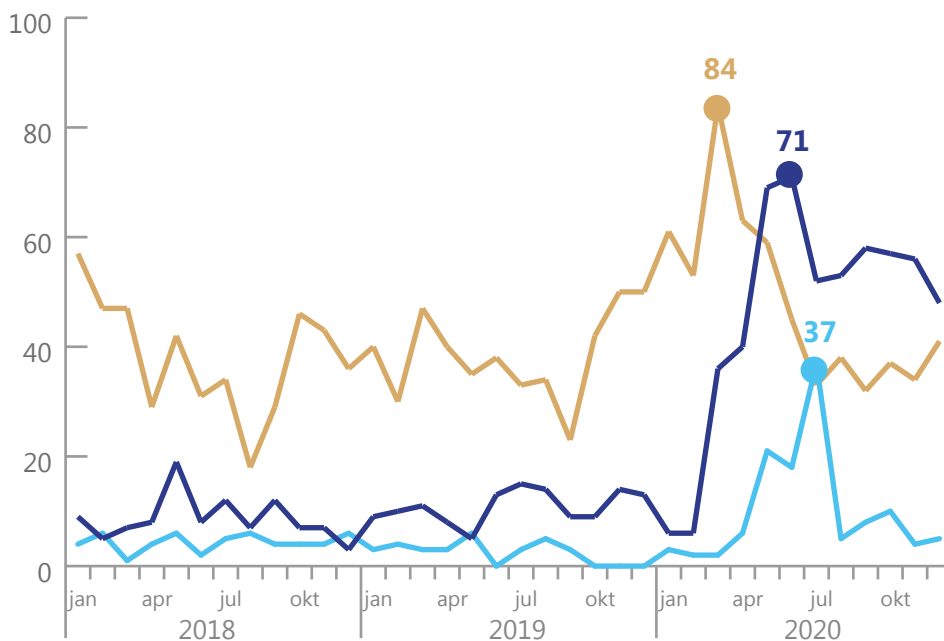
Handdesinfectiemiddelen

Sinds eind februari 2020 de eerste patiënt met COVID-19 werd gediagnosticeerd in Nederland, nam het aantal vragen aan het NVIC over handdesinfectiemiddelen, zoals handgel en handalcohol, sterk toe. Jonge kinderen kregen vaak een of meerdere slokjes binnen. Soms kwam het product per ongeluk in de ogen terecht.

Multivitaminen- en mineralenpreparaten

Het aantal vragen over deze producten was in het voorjaar van 2020 duidelijk hoger dan in voorgaande jaren. Soms werden te hoge doses ingenomen of werd er door kleine kinderen gesnoept van de vaak kleurige tabletten en capsules.

Waterstofperoxide

In april 2020 openen tandartspraktijken weer hun deuren. Patiënten werd vaak gevraagd hun mond te spoelen met een waterstofperoxide oplossing. Dat ging niet altijd goed: soms werd de waterstofperoxide doorgeslikt of werd een te hoge concentratie waterstofperoxide gebruikt.

Meer meldingen over katten en konijnen tijdens de pandemie

De toename van het aantal meldingen over katten en konijnen werd (deels) veroorzaakt doordat deze dieren vaker blootgesteld werden aan (giftige) planten.

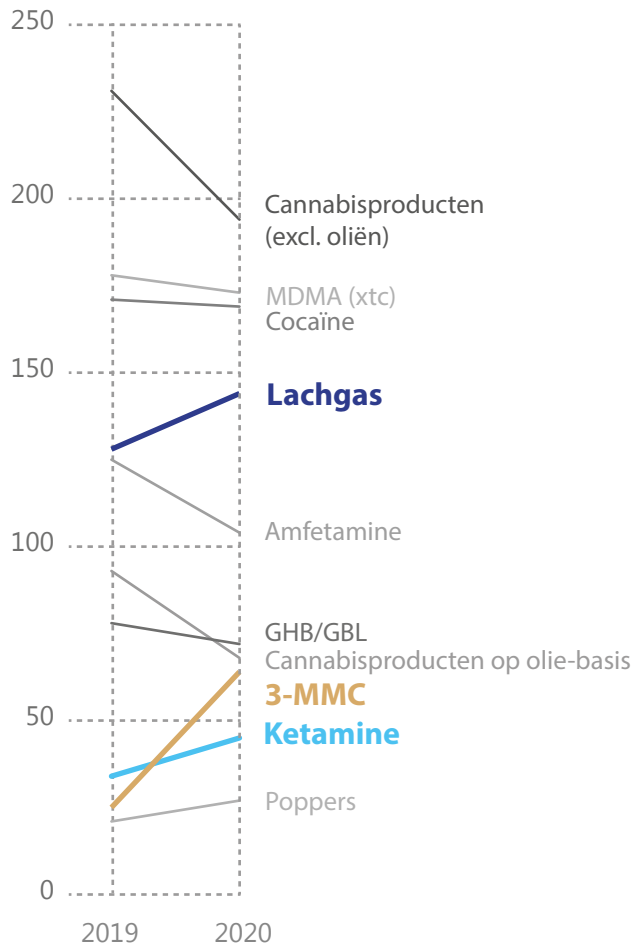

Ontwikkelingen ten aanzien van drugs, NPS en andere genotsmiddelen

Het NVIC werd in 2020 telefonisch geraadpleegd over 5.222 mensen met in totaal 5.962 blootstellingen aan voedsel, dranken, voedingssupplementen en genotsmiddelen. Bijna een kwart van de blootstellingen betrof drugs (1.359 blootstellingen, 23%). Dit is vergelijkbaar met 2019. Het aantal meldingen over nieuwe psychoactieve stoffen (NPS) is bijna verdubbeld van 111 in 2019 naar 212 in 2020.

Top 10 drugs 13 jaar en ouder

Lachgas

Sinds 2015 neemt het NVIC een zorgwekkende stijging waar in het aantal meldingen over recreatief gebruik van lachgas. In 2020 werden 144 vergiftigingen van personen van 13 jaar en ouder gemeld. Meer dan 40% van de patiënten had last van tintelingen of een verdoofd gevoel in armen en/of benen, wat wijst op (chronisch) misbruik van grote hoeveelheden.

3-MMC

De NPS waarover het NVIC in 2020 de meeste meldingen ontving, is het synthetische cathinon 3-MMC. Het aantal blootstellingen aan 3-MMC is meer dan verdubbeld, van 25 in 2019 naar 64 in 2020. Mede op basis van deze door het NVIC gesignaleerde stijging, wordt 3-MMC binnenkort op lijst II van de Opiumwet geplaatst.

Ketamine

Het aantal telefonisch gemelde blootstellingen van personen van 13 jaar en ouder aan ketamine is toegenomen van 34 in 2019, naar 45 in 2020. Dit wijst op een mogelijke toename van het aantal gezondheidsincidenten met ketamine.

Nicotinezakjes

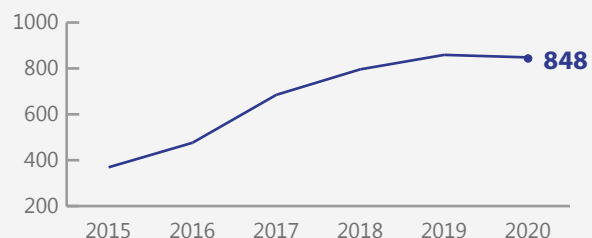

Het NVIC ontvangt steeds vaker informatieverzoeken over nicotinezakjes. Deze zijn bedoeld om onder de (boven)lip te plaatsen en na gebruik uit te spugen. In 2020 werden er 10 blootstellingen aan nicotinezakjes gemeld. De meeste gevallen betroffen jongeren van 15-26 jaar. Dit leidde bij 80% van de patiënten tot symptomen van een nicotinevergiftiging.

Bedrijfsongevallen

Het NVIC werd in 2020 geraadpleegd over 848 kleinschalige bedrijfsongevallen. Hiermee lijkt het aantal gemelde arbeidsintoxicaties te stabiliseren. Daarnaast waren er ook 33 meldingen over grotere (bedrijfs)ongevallen en calamiteiten.

Chemisch besmette patiënt gevaarlijk voor ziekenhuispersoneel?

Bij chemische incidenten bestaat vaak bezorgdheid onder ziekenhuispersoneel over de mogelijke risico's van het behandelen van chemisch besmette patiënten: men is bang om zelf vergiftigd te raken, via zogenoemde "secundaire besmetting". Een review door het NVIC laat zien dat het risico op secundaire besmetting voor ziekenhuispersoneel zeer beperkt is en geen reden om levensreddende zorg uit te stellen.

Het literatuuronderzoek is gepubliceerd in het wetenschappelijke tijdschrift Clinical Toxicology en is in te zien via deze link: "Is secondary chemical exposure of hospital personnel of clinical importance?"

www.vergiftigingen.info

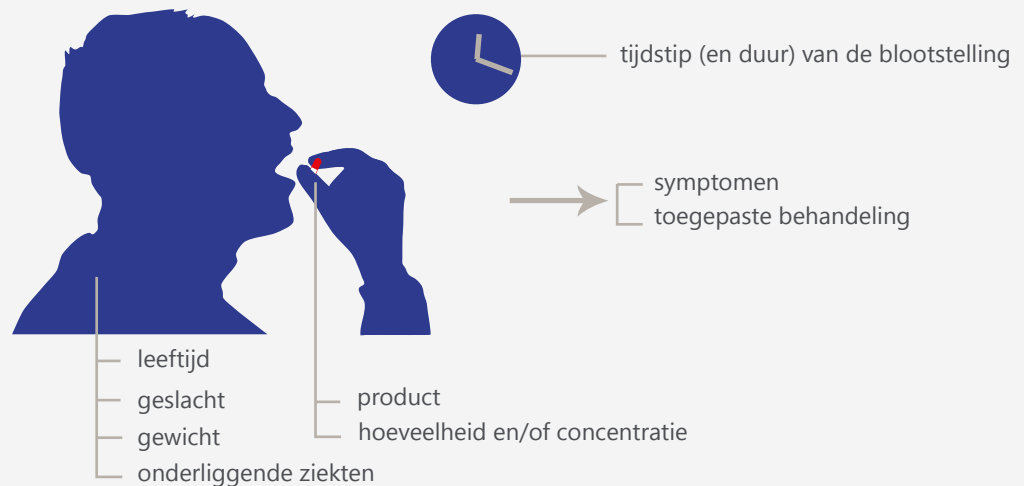
NVIC-document:

"Decontaminatie van de huid en secundaire blootstelling van hulpverleners in het ziekenhuis"

De belangrijkste informatie is samengevat in een Factsheet:
"Secundaire blootstelling van hulpverleners in het ziekenhuis"
Ga naar www.vergiftigingen.info en zoek op "factsheet".

Nieuw telefoonnummer NVIC: 088-755 8000

Belangrijke gegevens bij een informatieverzoek aan het NVIC

© UMC Utrecht 2021

Delen uit deze publicatie mogen worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding: "NVIC Jaaroverzicht 2020. Acute vergiftigingen bij mens en dier. NVIC Rapport 01/2021, Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum, Universitair Medisch Centrum Utrecht, 2021"

Deze infographic toont enkele opvallende ontwikkelingen uit het NVIC Jaaroverzicht 2020

Het volledige jaaroverzicht is te downloaden via www.nvic.umcutrecht.nl

Voor informatie en advies
dag en nacht bereikbaar

088 755 8000
www.vergiftigingen.info

UMC Utrecht
Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum